

НАШЕ ЖИТТЯ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

Ч. 9. (104)

АВГУСБУРГ, 11. БЕРЕЗНЯ 1947

РІК ІІ

30-ліття березневої революції

10—12. березня 1917 року народне заворушення в російській столиці Петербурзі повалило самодержавну владу. Долю монархії вирішив перехід полків гвардії на сторону революції. Перший виступив Волинський полк, що в ньому було багато вояків-українців.

Революцію привітали всі народи, стани і партії Росії. Навіть монархісти хотіли усунути царя Миколу II, бо він і цариця знеславили свою владу приязельством з неосвіченим пройдисвітом Распутіном. Распутін убили монархісти — Пуришевич і Сумароков в грудні 1916. Революцію прискорила світова війна. За поразки Росії на фронті винуватили царську владу. Ходили чутки, що цар хоче заключити сепаратний мир з Німеччиною. Патріотична частина російського суспільства була проти такого мира. Але, з другого боку, була в російському громадянстві течія „пораженців“: вона бажала, щоб царська Росія була розбита в війні, бо сподівалися, що програна війна приведе до революції.

Після революції було два напрями в російській політиці. Один, представлений „оборонцями“—соціалістами і не-соціалістами, стояв за війну до перемоги над Німеччиною та її союзниками. Другий табір проповідував негайний мир, хочби й сепаратний. На чолі цього руху став большевик Ленін, що приїхав у заплomboванім вагоні із Швейцарії через Німеччину в квітні 1917 року. Ленін приїхав з пляном диктатури в формі робітничого рад, а фактично з наміром захопити владу в руки своєї партії.

Дальший розвиток революції вирішила пропаганда. Помилкою російських поміркованих соціалістичних партій було, що вони цуралися влади. Російські меншевики особливо доказували, що соціалістам підчас „буржуазної революції“ не личить бути при владі. Тому вони казали, що будуть піддержувати тимчасовий уряд лише „остільки, оскільки“ він буде виконувати революційні завдання. Це була страшна помилка. Маса селянства, робітництва і вояцтва ждали в той час рішучого слова від соціалістів, а вони „умивали руки“, не хотіли ступати в уряд і робити реальне діло. Замість того російські соціалісти вели безконечні дискусії в совєтах, і в уряді не мали впливу. Це дало ґрунт для большевицької пропаганди проти „буржуїв“.

Ленін кинув дуже привабливі гасла в маси: 1. негайні передача поміщицьких, церковних і т. д. земель, без викупу, селянам; 2. негайний мир; 3. влада робітничим, селянським і вояцьким радам.

Все ж Всеросійська Установча Рада, вибрана вільними голосами в листопаді 1917 року, мала більшість проти більшовиків. Побачивши це, Ленінова партія рішила силою своєї „червоної гвардії“

СТРАХ ПЕРЕД ШПОНАМИ

Советська газета „Красний флот“ з 22. лютого оголосила пересторогу перед „чужоземною розвідкою“. „Весь персонал советської армії та флоту має виявити настороженість, бо чужі агенти шукають інформації про збройні сили СССР“.

(Свобода, 3. 12. 1946)

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОСОЛ ПОКИНУВ ВАРШАВУ

А. Б. Лейн покинув Варшаву 22. лютого і виїхав до Америки. Він заявив, що залишає Польщу на власне бажання і думає, що зможе „тепер зробити більше для Польщі в Америці, ніж у Варшаві“.

розігнати Установчу Раду. Це сталося в січні 1918 року. Це був формальний кінець демократичної революції 1917 р.

Причина поразки демократичної революції була в невідомості мас та в їх неорганізованості. Ці маси часто не розуміли, що одна річ — ухвалити постанову, а друга — її виконати. Тому маси вірили зовсім фантастичним обітницям демагогів про негайний „рай на землі“. Неларма запевняють, що Ленін після свого приїзду з-за кордону в Петербурзі 1917 р., заявив: „У Росії є 100 мільйонів дураків...“

Людяність і атомової бомба

Деякі американські політики обвинувачують пок. президента Рузвельта і військову команду, що дозволила кинути атомову бомбу на Японію 1945 року, бо й без того, мовляв, Японія мусіла б здатися. На це відповідає американська газета „Лос Енджелес Таймс“, що без атомової бомби японці вели б війну

През. Трумен домагається помочі для ДП

Вашінгтон. — Президент Трумен звернувся до конгресу, щоб він згодився на те, щоб ЗДПА взяли участь у міжнародній організації для втікачів IPO. В Німеччині, Австрії і Італії знаходиться ще 1 мільйон ДП. „Перемога союзників над державами осі принесла практичну і моральну відповідальність за жертви осі“ — заявив президент.

Англійська королівська родина в Африці

Англійський король — це символ єдності імперії, бо кожна домінія в суті її формально має повну самостійність. Перед виїздом короля Джорджа Шостого з Лондону в англійській палаті громад голова уряду Етлі запропонував подати королеві з родиною вірнопідданий лист „з запевненням, що палата буде супроводити королівську подорож з глибоким інтересом і лояльними почуваннями“.

Провідник опозиційної партії В. Черчилл заявив: „Я певен, що кожний бажає, щоб їх величества і княжни мали щасливу подорож, і ми певні, що зв'язок з південно-африканськими громадянами усіх рас буде сприяти зміцненню і поступу Британської імперії, або Британської Спільки народів“. Так само висловилися послі інших партій, тільки комуністичний посол Геллечер сказав, що королеві не слід би тепер їхати в Південну Африку, бо ця держава наміряє прилучити до себе південно-західні афри-

АМНЕСТІЯ В ПОЛЬЩІ

Польський сойм ухвалив одногласно амнестію для політичних в'язнів (25.000) Сподіваються, що 10.000 повстанців складуть зброю після проголошення амнестії.

Замість демократії і законності до влади в Росії прийшла диктатура однієї партії. „Диктатура — це влада, необмежена ніякими законами“. — писав Ленін.

1917 року російський народ мав показати, чи він дозрів до демократії. Іспит виявив, що в Росії були заслабі демократичні групи, а нахил слухати і користися владі, хоч би й протизаконній, був занадто укорінений в народі.

Неросійські народи пробували оборонити демократичні права в своїх незалежних республіках. Але диктатура, запанувавши в Росії, поширилася також на інші країни. Слабкість російської демократії була причиною нещастя і для інших народів бувшої царської імперії.

ще довго, може до кінця 1946 року. Атомової бомба знищила 100.000 японців. Але продовження війни без атомової бомби знищило б ще-найменше 1 мільйон американців, ще більше японців і велику кількість майна. Тому, — пише газета, — атомової бомба була для японців „милосердним ділом“.

Президент домагається провладу ЗДПА в IPO. Зразу після президентського проголошення сенатори Денберґ і Коннеллі внесли резолюцію, щоб конгрес згодився на участь Америки в IPO. В резолюції, м. ін. домагаються призначення американського представника до цієї організації з платною 12.000 доларів.

канській території. Він закинув урядові Південного Африканського Союзу також несправедливе трактування негрів.

215 роковини народження Дж. Вашингтона

22. лютого Північна Америка святкувала 215 роковини народження свого першого президента Вашингтона. Вашингтон, син землевласника, пройшов військовою школу, але був прихильником миру між народами. Людина спокійної вдачі, він все ж прилучився до революційного руху, що скинув панування Англії над Північною Америкою. Революція поставила його на чолі війська, а народ вибрав Вашингтона 1789 року своїм першим президентом. Американська революція, що йшла під кличем свободи й демократії, була довго прикладом для цілого світу. Наш Шевченко з тугою питався:

„Чи діждемося Вашингтона з новим і праведним законом?“

Столицю ЗДПА названо Вашингтоном на честь першого президента республіки.

Нанкін, (Дена-Ройтер). — Китайський міністер інформації, Пенг Сунг Пей, повідомив, що в Китаї запроваджено загальну військову повинність.

НОВЕ ПРО ДП

Берлін, 23. лютого ц. р. 20. лютого керівник британської зони маршал Дуглас на пресовій конференції в Берліні дав такі пояснення до введених міністром Гайндом нових порядків для ДП.

90% ДП виїхали з британської зони на батьківщину. Решта не бажать повернутися. Англійські установи ні в якому разі не допустять примусової репатріації, але підтримають тих, хто виявляє бажання повернутися чи переїхати до Англії, Франції, Бельгії, Бразилії та інших країн.

Поки надійде можливість переїзду, ці люди повинні працювати в Німеччині, але це ніяк не позбавляє їх прав ДП. Згадані заходи мають на меті тільки покласти край дотеперішній непродуктивності ДП.

Німецькі біржі праці раеструватимуть таборян і приділятимуть їх на роботу. Невиконання цих розпоряджень буде каратися. Як і німці, працюючі діставатимуть відповідні раціони та будуть охоплені системою забезпечень. ДП матимуть право вступати до професійних спілок. Не допустатимуться розділення родин посиленням їх членів у різні місця. Самітні жінки працюватимуть так, як і німецькі; жінки з родиною — недалеко від таборів; жидівські ДП повинні працювати тільки в таборах. Непрацездатні мають бути взяті на німецьке утримання. ДП і далі матимуть змогу одержувати освіту. Британські чинники пильнуватимуть, щоб не допустити незаконних дій з боку німців.

З 157.000 працездатних ДП 47.000 уже працюють в таборах, ще 40.000 зголосилися до праці. В британській зоні є 235.000 ДП.

Керівник американської зони ген. Мек Нарні заявив, що подібне розпорядження буде запроваджене і в американській зоні.

АМЕРИКА ПРО ДП

Газета „Вошінгтон Пост“ пише: „Це іронія часу, що Британія та інші країни Західної Європи нарікають на нестачу робочої сили, коли є запас праці під рукою в таборах ДП“.

СКРИНІНГ В ЕЛЬВАНГЕНІ

Довідуємось, що з 3.060 мешканців табору біля тисячі позбавлено прав ДП. Перекладачі-чужинці ставили питання, як прим., „скільки ти замордував жидів“, або „чому не навчився розмовляти по-польському“. Головно, питалися, чи хто належить до партії Бандери...

Величезна більшість ельвангенських таборян — це селяни й робітники, взяті силою на роботу в Німеччину. Таборяни подали проти рішення скринінгової комісії протест.

НІМЕЦЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ ГРОЗИТЬ

Едвін Гартріч пише у „Нью Йорк Гералд Трібюн” про організацію „Фраес Дойчлянд” (Вільна Німеччина). Хоч Німеччина офіційно є демілітаризована, існує організація німецьких старшин, нове ядро майбутнього „Райхсверу”. Ця група була зорганізована після німецької поразки під Сталінградом. Членами є м. ін. маршал Павлус, генерали Зайдліц і Корфес. Павлус живе у розкішній віллі біля Москви. Деяких членів цієї групи випустили, і вони займають високі посади у советському військовому уряді у Німеччині. Совети прихилили на свій бік німців, взятих під Сталінградом у так званих „Сталінградських таборах”. Там їм давали їсти більше, як їхнім сторожам, панувала там військова дисципліна, вояки мусли здоровити старшин і т. д. Комуністичної агітації ніхто не вів, так, що навіть священники пристали до „Фраес Дойчлянд”. На Різдво полонені мали ялинку, і советські старшини приїхали до своїх полонених колег разом з жінками в гості. Агітація велася в тім напрямку, що Росії потрібна сильна централізована Німеччина в союзі з ССРСР, щось таке як Польща. Аргументи підкріплялися цитатами з Бісмарка і фон Зекта, організатора Райхсверу після Першої світової війни.

Випущені з полону члени „Фраес Дойчлянд” можуть бути ядром мілітаристичної німецької організації, прихильної до ССРСР. В Советах ще перебуває кілька мільйонів німецьких полонених, і не знає, як далеко їх вдасться прихилити до ідеї організації „Фраес Дойчлянд”.

МАРТИН БОРМАН ЖИВИЙ?

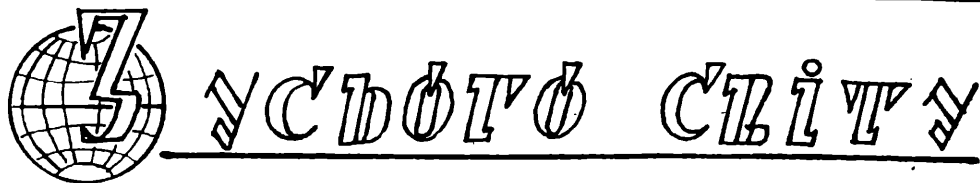
Заступник Гітлера в справах партії Борман мабуть живе в Уругваї, в Бразилії або може в Іспанії. Про це повідомляє „Нью Йорк Гералд Трібюн” з 24. лютого.

СИЦИЛІЙСЬКИЙ СЕПАРАТИЗМ

Цей рух почався в 1943 році, коли острів опинився в руках англо-американців. Сепаратисти, кількість яких тяжко встановити, на конгресі, що відбувся в 1944 році, офіційно висунули вимогу самостійності для Сицилії. Вони говорять про англійську підтримку, і через те в Італії є думка, що Англія підтримує сепаратистів для того, щоб потім включити Сицилію в свою імперію — як це було з Мальтою.

ПОЛЯКИ ЗААРЕШТУВАЛИ ВОЛОДИМИРА ФЕДАКА

(УБІ) Просоветська агенція ОНА в Нью-Йорку подає з Варшави вістку з польської преси, що спеціальний суд в Катовицях наказав арештувати Володимира Федака, „відомого провідника українських націоналістів”. Арештовано його за те, що будучи членом Польської Робітничої Партії (ППР), та вдаючи поляка, він потрапив дістатися на посаду заступника голови Репатріційної Комісії в Катовицькому повіті і „надужив свого впливу в користь згаданої партії”. Агенція твердить, що „поліція мала переконатися, що Федак є українець і що він свого часу був провідником українських націоналістів, які під час війни були зорганізували військові формації так званих „Бульбівців”. Федак також брав участь у цій і навіть був їхнім військовим командиром. На допитах Федак багато дечого цікавого сказав, і поліція тепер шукає його спільників”.

ГРОШІ ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

ІРО (Міжнародна організація для біженців) має одержати на початок своєї діяльності 250 тисяч доларів від Об'єднаних Націй.

СПРАВА АЙЗЛЕРА ДАЛІ РОЗГЛЯДАЄТЬСЯ

Вашингтон. — Комітет палати репрезентантів для дослідження „неамериканської діяльності” вивчає тепер, як Гергардт Айзлер, якого називають комуністичним агентом ч. 1., зфальшував паспорт. Айзлерова сестра назвала на слідстві свого брата головним представником комуністичного інтернаціоналу в Америці.

Республіканський посол Мундт виробив „програму для загнущання червоних”, що має також утруднити комуністам рух через границі. Мундт головне домагається усунення всіх комуністів з державної служби і відібрання в них можливості для пропаганди. Приготовляють також означення комунізму законом, як „змови” проти уряду. Це дало б можливість заборонити ширення комуністичних видань поштою.

КОМСОМОЛЬЦІ Б'ЮТЬ ОПОЗИЦІЙНОГО ПОСЛА

Білгород. — Йованович, єдиний опозиційний посол в югослов'янському парламенті, був важко побитий югослов'янськими комсомольцями. Він приїхав до одного свого приятеля на село, щоб святкувати традиційне свято „слава”. Комсомольці вдерлися в хату, волокли його 4 кілометри до залізничної станції і били палицями і кулаками. Міліція вдалося з трудом його врятувати.

ПОЛЬЩА КЛИЧЕ КАПІТАЛІСТІВ

Варшава. — Мінц, польський комуністичний міністер промисловості, пропонує американським капіталістам вкладати гроші в польську промисловість. Їм обіцяють охорону приватної власності. Таким способом поляки хочуть здобути долари для відбудови промисловості. Однак мало хто захоче вкладати гроші в Польщі, бо поляки не дали американським капіталістам ніякого відшкодування за націоналізоване майно.

ЛІКВІДАЦІЯ ПРУСІЇ

25. лютого в Берліні 4 губернатори Німеччини підписали документ ліквідації Пруської держави. Цей закон ліквідує „Пруську державу, її центральний уряд і всі його органи”.

ІТАЛІЙЦІ В БЕЛЬГІЮ

Брюссель. — Між Італією і Бельгією ведуться переговори про прийняття кваліфікованих італійських будівельних робітників на працю. В Бельгійських копальнях уже тепер працює 25.000 італійців.

ДИРИГЕНТ МАЛЬКО В АНГЛІЇ

Українець родом, славнозвісний музикант Микола Малько диригував у Манчестері твори різних композиторів: „Влтава” Сметани, „Лебідь з Туонели” Сібеліуса, „Жар-птиця” Стравінського і „Восьма Симфонія” Бетовена. Преса пише про Малька, як про „росіянина”...

ХАРЧІ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

В перших двох тижнях лютого з Америки прислано в Німеччину 124.000 тонн харчових продуктів. Із Скандинавії привезено в американську зону Німеччини 49.550 тонн риби від 1. червня 1946 р. до 8. лютого 1947 р.

НІМЕЦЬКІ УЧЕНІ В АМЕРИЦІ

Коло 600 визначних німецьких дослідників, головню фізиків та хеміків, перебувають тепер в Америці. Між ними є також бувші члени нац.-соц. партії (Фішер та Ашенбреннер). Багато з цих учених хочуть лишитися в Америці і прийняти американське громадянство. Вони працюють для американської армії.

АМЕРИКА І АРАБСЬКА НАФТА

Американські підприємці роблять нафтопроводи в арабських країнах. Довжина нафтопроводів доходить до 1.000 миль. Ці нафтопроводи можуть дати до 370.000 бареллів нафти в день. Американців турбує намір Англії покинути Індію. Сподіваються у зв'язку з цим зросту советського впливу в світі.

РОЗЛАМ МІЖ ЕСПАНСЬКИМИ ЕМІГРАНТАМИ

Еспанські республіканці, як відомо, в останньому часі пробували порозумітися з монархістами, щоб спільними силами боронитися проти диктатури Франка. Тепер від республіканців відколюється нова група під проводом бувшого прем'єра з часів громадянської війни Негріна і прийняла назву „Еспаня комбат'енте” (воююча Еспанія). Ця група не хоче ніякої співпраці з монархістами.

АМЕРИКАНСЬКІ МОГИЛИ

Після Першої світової війни 43.310 убитих американських вояків перевезено в Америку та поховано. На це витрачено приблизно 20 мільйонів доларів. Тепер американський уряд оголосив, що рідня убитих вояків має заявити, чи бажає, щоб їх останки перевезли в Америку чи лишили на тих кладовищах, де вони були поховані. Деякі американські газети пишуть, що було б доцільним лишити останки убитих вояків там, де вони поховані: „Ті, що поклали своє життя в війні, тепер належать усій землі, і їхні американське громадянство потонуло в світовому товаристві, що не знає ніяких національних кордонів”.

КНЯЗЬ ТРУБЕЦКОЙ ОДЕРЖУЄ МІЛЬЙОНИ

Спадкоємиця мільйонера Вулворта Варвара Гаттон має одружитися з російським князем Ігорем Трубецьким у Парижі. В розмові з журналістами князь Трубецькой заявив, що його батько мав землі в Росії, але покинув свій край ще задовго перед революцією, бо був демократом і не міг миритися з царським абсолютизмом. Сам молодий князь жив перед війною в Нью Йорку. За війни він був у Франції і належав до „альпійських стрільців” у Франції, з якими бився проти німецьких та італійських фашистів. В Парижі він став письменником. З панною Гаттон 34-літній князь познайомився вперше в квітні 1946 року.

АФРИКАНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ВІТАЮТЬ АНГЛ. КОРОЛЯ

Бурські націоналісти, що були раніше в опозиції до Британської імперії, сердечно вітали короля Юрія Шостою, що прибув у Південну Африку. Прапори Південно-африканського союзу висіли поряд з королівським стягом. Юрба співала англійський гімн „Боже, храни короля” і гімн бурський.

КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА В ЕВРОПІ

Гаролд Стессен, кандидат республіканської партії на президента Америки, прибув в Європу. Стессен заповідає „нову світову господарську політику” для ширшого розвитку міжнародної торгівлі. Після Бельгії, Франції та інших країн Стессен хоче відвідати Москву і бачитися з Сталіном.

★ Рим. Число безробітних в Італії дійшло до 2.300.000.

★ Варшава. — Циранкевіч, польський прем'єр полетів в Москву для політичних і господарських переговорів.

★ Жидівські організації в Америці почали 22. лютого збірку, що має дійти до 170 мільйонів на допомогу і переселення 1.500.000 жидів в Європі.

★ Москва. — 300.000 молоді покликаю у фабричні школи, де їм мають вивчати на кваліфікованих робітників. Нова п'ятилітка передбачає вишколення 4.500.000 кваліфікованих робітників.

★ На підставі закону про денацифікацію має бути виключено 5.000 студентів із австрійських високих шкіл.

★ Советський уряд має витратити коло 80 мільярдів карбованців на індустрію. На озброєні сили ССРСР має бути призначено 67 мільярдів карбованців. 1946 р. на військо витрачено в ССРСР 24 відсотки державного бюджету.

★ На 1950 рік советська хемічна промисловість має збільшитися на 50 відсотків. Проектується виробляти 900.000 тонн синтетичної нафти щороку. Виробництво синтетичної гуми має досягнути 38 відсотків світової продукції.

★ Американська головна квартира досліджує можливість поселення ДП у Франції. В цьому бере участь також французька делегація, що тепер об'їздить табори ДП в американській зоні.

★ Лондон. Рабин Пилип Бернштайн, дорадник генералів Мек Нарні та Мек Клерка в жидівських справах, вимагав у розмові з британськими міністрами закордонних справ та колоній переселення всіх жидів з Німеччини до Палестини.

★ Для підтримки комуністичної преси в Туреччині і для впливу на турецьких політиків одна велика держава витрачає від 500.000 до 3 мільйонів турецьких лір.

★ Один з чотирьох літаків американської антарктичної експедиції відкрив новий гірський хребет, такий високий, що без кисневих приладів не можна було перелетіти. Припускають, що хребет, який лежить на віддалі 290 км. від бігуна, має 4.500 м. висоти.

Керівник експедиції адмірал Берд сподівається, що дослідження нових гір дасть йому знову довести правильність припущення, що Антарктида — це суцільний континент.

Шевченко і революція

До ідеї революції Шевченко не раз звертався в своїх поезіях, і в своїй інтимній сповіді — в „Щоденнику”. Уже в „Гайдамаках” дає Шевченко поетичний образ суспільної, релігійної та національної революції 18. ст. на Україні. У Варшаві, у Вільні, а пізніше на заслання Шевченко познайомився з польськими революціонерами — борцями проти царської Росії. Шевченко знав польську революційну літературу, і відгуки цих ідей знаходимо в його поезії. Але польські революціонери були переважно із шляхти, вони хотіли скинути національну російську неволю, не порушуючи суспільного ладу (панщина). Шевченко пішов далі: він прямував до суспільного перевороту. Та й не диво: невільник кріпак, випадково викуплений на волю, не міг забути про свої кайдани і про рабське життя своєї рідні і всього селянського стану на Україні. І в Києві і на Московщині та на далекому заслання він не переставав думати про шлях до волі. Єдиний шлях визволення він бачив у революції. Цю революцію Шевченко собі уявляв як визволення національно-політичне і як переворот соціальний (суспільний).

Шевченко не бачив між тодішнім помосковленим або спольщеним панством на Україні союзників для боротьби за волю, бо вона стала на службу чужій державі, зрадила свій народ. Тому революція мусить іти і проти царського режиму і проти панства шляхти.

„Бували війни і військові свари,
Галагани і Киселі і Кочубей-Ногаї,
Було добра того чимало!
Минуло все та не пропало
Остались шашелі: гризуть,
Жеруть і тлять старого дуба...
А од коріння тихо, любо
Зелені парості ростуть.
І виростуть; і без сокири
Аж зареве та загуде,
Козак безверхий упаде,
Розторожить трон, порве порфиру,
Роздавить вашого кумира,
Людській шашелі! Няньки,

Дядьки отечества чужого!
Не стане ідола святого,
І вас не стане! Будяки
Та кропива, а більш нічого
Не виросте над вашим трупом!”

В цій поезії Шевченко називає „шашелями” шляхту, дворянство, що пішло на службу царській Росії. Безверхий дуб, поточений шашелями, упаде, роздавить царську Росію,

„А ми помолимося Богу
і не багаті, небогі”.

Так поетові ввижалася картина вільної України. Шевченко був рішучим противником самодержавної монархії: „Неудобозабиваемий тормоз” (гальмо), — так він називав царя Миколу I в своєму „Щоденнику”.

Проти „царів — всесвітніх шинкарів” пише свої „Молитви” Шевченко, благаючи для них у Бога „пути кутії”. Супроти самодержавної царської влади Шевченко не бачив іншого способу боротьби як тільки насильний революційний переворот:

„...Щоб збудить
хиренну волю, треба миром,
громадою обух стальть
та добре вигострять сокиру,
та й заходиться вже будить”.

Проте, при цім захопленні ідеєю революції, деколи Шевченка охоплював сумнів: яка доля жде Україну, коли вибухне революція:

„Та не однаково мені,
як Україну злі люди
присплять, лукаві, і в огні
її, окрадену, збудять...”

Образ „приспаної, окраденої” України, позбавленої своїх культурних верств, мучив Шевченка. Він розумів, що несвідомий народ, прокинувшись в огні революції, не знайде правильного шляху до визволення.

Шевченків політичний ідеал — демократична республіка. Він слідував за тогочасними подіями в Західній Європі. Бувши в неволі, він міг довідатися про „Люгневу революцію” у Франції 1848 року, про

„весну народів” в Австрії і про революцію в Пруссії.

Як сив 19. віку Шевченко від революції ждав сповнення всіх надій народу. Однак він розумів, що головне в громадському русі — людина. Поки в людях переважає рабський дух, доти будуть спокійно панувати гнобителі. Брак людської громадянської гідності в Шевченкових сучасників до глибини душі обурював поета. Проти цих „рабів і підніжків” грізно обертається його муза:

„А ми дивились і мовчали,
та мовчки чунали чуби,
німі, подлії раби,
підніжки царські, лакеї
капрала п'яного! Не вам,
не вам в мережаній ліврей
доношники і фарисеї,
за правду пресвяту статъ
і за свободу! Розпинать,
а не любить ви вчилися брата!
О, роде суетний, проклятий,
коли ти видохнеш? Коли
ми діждемося Вашингтона
з новим і праведним законом?”

Тому 30 років прийшла революція. Царський режим упав. Але „окрадена” і „приспана” Україна не мала сили для забезпечення своєї свободи і незалежності.

Ідеал Шевченка — вільна демократична республіка — ще жде свого здійснення.

Панас Феденко

УКРАЇНЦІ НА ВИЗНАЧНИХ ПОСАДАХ

(УБІ) Від травня 1946 року завідувачем хемічної лабораторії „Лакгид” в Бурбенк, Каліфорнія, є українець Йосип Луцейко-Любецький, кол. Січовий Стрелець, а потім студент Української Господарської Академії в Подебрадах. До ЗДПА в 1925 році, одержавши стипендію на студії. Скінчив факультет хемічної інженерії в Дітройтському університеті. В 1943 році прибув до Лос Анджелос і тут дістав посаду у „Лакгид”, що відома виробом літаків у цілому світі. Фізиком-хеміком в Каліфорнійському університеті є українець Михайло Капша.

В. СВІТАЙЛО.

Він був титан...

Шевченко лиш збудив хаос.
Б. Маланюк

Чи він збудив лише хаос,
Зробив безладдя без потреби?
Ні, він з'явивсь, предтеча гроз,
Як знак новий на наших небі.
Велику бурю віщував,
Що мала наш народ збудити,
В огні, у полум'ї заправ
Ішов панів його судити.
Він був титан. У боротьбі
Стояв він, скеля необорна,
І марно бур'яний прибіл
І темних сил навала чорна
На його йшли, і вороги
Даремно били в серце, греди.
Він знав: не стане їм снаги,
Засяє сонце, встануть люди,
І щастя буде задля всіх.
Добра він щиро людям зичив
Коли сказав був: „Возвеличу
Малих отих рабів німих,
Я на сторожі коло їх
Поставлю слово...”

І те слово,

Нова, нечувана онова,
Заграла дзвонами пісень...

Він не хаос почав, а день!

КОНФЕРЕНЦІЯ ДП ПРЕСИ В АВІСБУРГІ

27. 2. ц. р. в. Сомме-Касерне відбулася конференція представників преси ДП: української, польської, естонської, латиської, литовської, югославянської і білоруської. Як гості були на конференції п. Опіц, представник американського військового уряду та голова союзу німецької преси в американській окупаційній зоні п. Науманн.

Після обрання президії конференція обговорила свої завдання, ухвалила в цій справі резолюцію і прийняла статут Союзу ДП Преси.

До управи Союзу входить по два представники від кожної національної групи. На конференції були заступлені дві українські газети: „Наше Життя” і „Час”.

В. ДЕРЖАВИН

НАШЕ КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО ЗА 1946 РІК

II. ПОЕЗІЯ ШУКАНЬ

Дехто з людей тішиться славою,
а дехто гідні нею тішитись.
Монтень

В літературних колах часто доводиться чути скарги на майже цілковите — або й цілковите — мовчання багатьох із наших найкваліфікованіших поетів (С. Гординського, О. Лятуринської та інших). Навіть якщо це означає певну перерву в самій літературній творчості, а не тільки в її публікуванні — не вбачаємо в цьому нічого трагічного. Поезія — не технічна вправність, що потребує безперервного тренінгу. Ще менш негативного вбачаємо в тому, на що сьогодні нарікають найбільше — в численних і, як на багатьох, надто численних публікаціях поетів зовсім некваліфікованих. Навчитись писати пристойні вірші може кожна більш-менш розумна і освічена людина (і це, звичайно ж, культурніша діяльність, ніж спорт або політиканство), але для цього треба, поза всім іншим, скласти їх пребагато; а щоб складати вірші й не пробувати друкувати їх — для цього треба неабиякого характеру. Отже, поширені насьогодні риторичні тиради з приводу „інвазії графоманів” та „віршованої неграмотності” сприймає-

мо холодно, хоч, з другого боку, не вважаємо за злочин сміятися з кумедних витворів невірної музи; а от вихвалити їх, щоб не образити автора, бо ж, мовляв, „читаць пересічної інтелігентності прочитає його вірші з приємністю” — це справжній моральний злочин.

Далеко прикраще, коли поет із певним літературним ім'ям публікує твір, що стоїть нижче за всякий мислимий рівень, як це трапилося з натуралістичними ідиліями та поемами Ол. Бабія („Жива”, Авгсбург, 1946); відсилаємо читача до гострої, але цілком перекональної і вичерпної аналізи І. Костецького в його „Відкритому листі до Ол. Бабія” (в 2-му збірнику МУР), а також до вельми солідно складеної — проте аж ніяк не перекональної — поглядно позитивної рецензії О. Грицяя (Рідне Слово, ч. 3—4).

Натуралізм у сьогоднішній нашій поезії інших представників, поза О. Бабієм, не має. Не набагато краще репрезентовано в нас і символізм: цілком коректна, але бліда лірика Андрія Гарасевича, що він ніяк не може відв'язатись від впливу Блока (див. напр. „Заграва”, ч. 3), і неопозбавлені перспектив дальшої індивідуалізації, хоч насьогодні

ще невиразні вірші Олега Зуєвського, Вадима Лесича, Б. Нижанківського. Із символізму починав був і Василь Барка — щоправда, нарочито туманного й просторікуватого — як свідчить, напр., його цикл „Чернечі свічі” (в органі релігійно-філософської думки „Орден”, ч. 1—4):

В мені зелений дух, забитий в ланцюги,
гіллям пручається і листям аж пашисть.
і відкликається на шум, що навкруги,
на сміх, на плач і крик і вошль;

[і з верховіть
кудись од вихору рвучий несамохіть,
аж за ромашку сонця й голубинь юги
мольбу та мрію сонсиласе...]

Проте, правдоподібно, що більшість Барчиних поезій цього — символічного, в основі — типу потрапила до запроєктованої МУР'ом чи не рік тому, та й досі ще не надрукованої збірки „Престольні свічі”, тимчасом як у виданій І. Манілом збірці „Апостоли”, (Авгсбург, 1946) і серед численних поезій, опублікованих по різних часописах і альманахах, домінує, з одного боку, пересолоджений сентименталізм викладу, що справляє враження удаваної інфантильності, напр.:

Малютко-сонечко до уст
приголубля ранкову рожу,
молить: птиченьки малі й великі,
дроздоньку, ти на сріблесту
на скрипочку з стрілолисту
грай мені!..

(Хмарині світанок)

— або ж (з ще кумеднішим надужиттям наростків здібності):

Стало сонечко в дворі
і тополі заступило.

Чути голосок о тій порі:
ой, пташенятусенько! Як мило
у дворі, світа, сія...
ми ж то раді: неня й я.

(Сходи сонця, III.)

А з другого боку, панує несмачна вульгаризація стилю (скрізь позбавленого найменшого почуття ритму), що викликана примітивним прагненням мельодекламатійної ефектовності. Барка здатний, приміром, сказати (про „дядьків”, що прийшли з ладаном, золотом і смироною до новонародженого Ісуса):

У дорогу вірну,
у ніч високу, свіжу, тихомірну
тихенько подались діди.
Еге, якби ж то тихомірну. — Люту!
несамовиту! Продову! Кляту!

(Різдвяна ніч)

Навпаки, двацятькі прозаїзми, що ними рясніє виклад Барчин, не є перверсійним результатом якогось навмисного учудження, а становлять органічну складову частину того викладу; бо прозаїзми автор взагалі не відчуває — як не відчувають советські робфахівці мовного гумору в творах Зоценка чи Бабеля, бо вони саме тією мовою поспіль говорять і іншої не знають. Органічну прозовість свого викладу В. Барка лише підкреслює окремими (хоч і дуже численними) велерічливими викрутасами; у цілому, комбінація виходить протиприродна:*)

Кую ключі до скриньки з кипарису,
до скриньки щастя й радості для всіх

*) Підкреслення наш. В. Д.

БЕЛЬГІЙСЬКА МІСІЯ В АВГСБУРЗІ

Вербування робітників до копалень вугілля

28. 2. ц. р. приїхала до табору „Сомме-Касерне” в Авгсбурзі бельгійська місія, в супроводі делегатів американського військового командування, Міжурядового Комітету Допомоги втікачам, представників УНРРА і поодиноких націоналістів, заінтересованих у виїзді робітників на роботи до Бельгії.

Присутній на зборах п. Шекерик, що був у Бельгії, розповів про умови праці^{*)}

До Бельгії можуть виїхати тільки такі особи, що перейшли скринінг і не втратили права ДП. Там вони залишаються далі на правах ДП. Кожний робітник, що зголошиться до виїзду, обов'язаний підписати окрему індивідуальну умову з фірмою на два роки. Перші три місяці (90 днів) — це пробна праця. Робітники, що залишаються далі на праці, можуть забрати до себе свої родини, тобто жінок і дітей. Якщо праця комусь не буде подобатись, або буде не підсилу, то той зможе повернутись до американської зони Німеччини.

Бельгійський уряд обіцяє після кількох років праці надати робітникам-ДП право громадянства.

Військове американське командування зобов'язується всіх робітників, а згодом і їх рідню перевезти безкоштовно до Бельгії.

Грошей в німецьких марках не радиться забирати з собою, бо бельгійські банки німецьких марок не вимінюють. Робітники перед виїздом повинні подбати про формальне урядове ствердження права власності на свої речі, щоб оминуть на кордоні зайвих непорозумінь.

Матеріальні й соціальні побутові умови праці на копальнях для ро-

^{*)} Подаємо тут тільки нові відомості, не повторюючи того, що вже сказано в ч. 8 „Н. Ж”. (4 стор).

бітників-чужинців такі ж, як і для бельгійських робітників.

На кожну дитину одержує робітник 170 франків додаткової платні. Лікарів фірми не мають, лікуватись можна в приватних лікарів; кошти візити покривають: 20 фр. фірма і 10 фр. робітник.

На випадок недуг в перші 28 днів робітник одержує повну платню, а пізніше 75—50% заробітної платні, коли недуга довша, то інвалідську ренту в розмірі 30% заробітної платні.

Шахти, в яких прийдеться працювати нашим робітникам здебільша старі, ще з минулих віків. Копальні глибокі до 1000 метрів, поклади вугілля грубі від 70 см до 1.10 м. Кріплення шахт залізне, іноді буває й дерев'яне. Температура в копальнях доходить до +38°. Але частіше праця виконується при температурі +28—32°. У нових шахтах умови кращі.

Скитальці, що колись працювали в копальнях, можуть мати добрий зарібок.

Життя в Бельгії вже нормальне. Трохи ще ускладнені житлові умови і покищо нашим робітникам прийдеться жити в бараках. Однак уряд асигнував велику суму на будову нових будинків для гірників, які може ще цього року будуть готові, тоді й житлові умови покращають. Нікому не забороняється мешкати в місті. Ціни приватних помешкань від 50 фр. до 350 фр. в місяць.

Харчування теж добре. Робітник одержує більшість харчів на картки (місячні), а саме: 27 кг. хліба, 1 кг. масла, м'ясо, цукор, городина та інше. Одна особа на прохарчування в ресторані потребує 60—80 франків денно.

Політичні умови теж добрі — повна демократична свобода, жа-

дних політичних обмежень, а вже про примусову репатріацію не може бути й мови.

Уряд буде допомагати, щоб поселення робітників відбулося національними групами.

Після інформації п. Шекерика відбулася коротка дискусія над поданими умовами праці. Майже всі дискусанти ставили одні і ті самі домагання до представників місії, а саме:

1. Права на виїзд до Бельгії, без окремого дозволу, всієї родини робітника, а лише дружини і малолітніх дітей.

2. Права на поселення робітників компактною масою по національностям.

3. Щоб кожна група мала свого зв'язкового перед федерацією копалень.

4. Право на виїзд учителів і священників для релігійного і морально-научного обслуговування робітників і їх дітей.

5. Допустити певну кількість інтелігенції для обслуги культурного життя робітників по праці.

6. Прийняти крім робітників до праці інженерів і механіків на становища у фабриках і копальнях за їх фаховою кваліфікацією і стажем.

На поставленні питання представник бельгійської місії дав вичерпні відповіді, подаємо найважливіші із них:

До Бельгії вербується чоловіків у віці від 17 до 45 років; можуть однак їхати й старші, якщо лікарі ствердять їх придатність до праці. Право на виїзд мають лише дружини й діти робітників. Право на поселення робітників компактною масою буде реалізуватись в міру можливостей. Право на виїзд священників, учителів та інших культурних робітників не може бути

зафіксоване в умові, бо це приватна справа робітників і поодиноких національних комітетів у Бельгії. Уряд не робитиме в цьому ніяких перешкод. Незначна кількість інженерів та механіків також може знайти і для себе працю.

Грошей висилати з Бельгії до Німеччини не можна. Пакети дозволено, але обмежено.

Діти робітників можуть вчитись або вибрати собі фах.

Хто одержить афідавіт до ЗДПА, чи інших країв Америки, то зможе без ніяких труднощів туди переїхати, але після виконання контракту, тобто по 24 місяцях.

Реєстрацію на виїзд українців у Авгсбурзі провадить Переселенська Таборова Управа в „Сомме-Касерне”, а приватних мешканців, що мають карту ДП, — найближча УНРРА.

Перший транспорт передбачається вже в березні ц. р. У Брюсселі існує український Допомоговий Комітет з філією у Лієжу, який напевне опікується і робітниками копалень.

К-р.

ЄВАНГЕЛИСТИ МЮНХЕНУ ВІТАЮТЬ СУПЕРІНТЕНДЕНТА В. КУЗЕВА

У неділю 23. 2. ц. р. члени і прихильники Української Єв.-Баптистської Церкви в Мюнхені зібрались, щоб привітати почесного гостя з Америки.

Пастор С. Нищик, голова Української Єв.-Баптистської Церкви в Німеччині привітав сердечними словами суперінтендента В. Кузева від імені всіх євангелістів на еміграції.

Хлопчик Юрко привітав квітами та маленьким віршем, який зворушив серця присутніх до глибини душі та сліз. Хор під проводом А. Суса виконав пісню „Ми всі вітаєм вас”.

Пастор В. Кузів привітав усіх присутніх від всіх Євангельських Церков Канади та Америки і запевнив, що братство наше за океаном нас, скитальців, не забуло і зробить усе можливе, щоб допомогти нам.

В рисунку ж поправляв огненну рису, схилившись, ангел, що проща мій гріх. Надіюсь: мабуть, він мені допоможе спастись од срібних суджень отрут, бо страшно жаль мені, о, Боже-Боже, що спиниться благословенний труд.
(Поєма дощу)

Найспритніший із численних панегіриків на адресу „несамовитого символізму” Барчиного читач, в разі бажання, знайде в рецензії Гр. Шевчука на „Апостолів” (Звено, ч. 5), найменш спритний — в рецензії Ю. Косача (Час, ч. 25—29), де напрочуд обмежена і одноманітна ідейними мотивами своїми лірика Барчина характеризується як „поетична проєкція відродження укр. філософської думки, що гряде”, як „перша (?) спроба в українській поезії художньо відтворити космічний підхід до розуміння світу”, як „синтеза того абсолютного, до якого наближається сучасна наука, з новим формулюванням метафізичних філософських проблем”, нарешті як „динамізм експресіоністичних рядків, палахтінючих і насичених, що ледве чи знаходять собі паралелі: виростаючи з найближчої генетично авторові народної творчості лихоліть 13—17. сторіч, з клімату „Слова о полку Ігоревім”, він уражає своїми виправданими гіперболами” — а на зразок останніх наводиться отаке:

Чорніла, в'янула трава
під чоботами біснуватих
в залізо вкучих хижих псів.
(Прокляття імператорові)

Ні, образ пса в чоботях, вкучого в залізо — це вже ніякий не символізм, а пласка й кумедна алегорія. Для символізму недосить зовнішньо ефективного суто-описового словосплету — який, зрештою, авторові подеколи справді вдається, наприклад:

Влицать, немов корою бересклети,
— коли сплива дощинка нічия,
каміннями оздоблені браслети
і срібноплетена її змія.
(Поєма дощу)

Для символізму — хай найшлябьоновішого — треба певної онтологічної концепції, абиякої релігійно-філософської чи метафізичної мислі, нарешті — якогось рівня інтелектуальної культури; а з цього погляду, В. Барка якнайвиразніше схарактеризував себе своїм пам'яті гідним епістолярним твором, надрукованим у „Нашому Житті” (ч. 11/43) у формі листа до редакції, де він повідомляє літературний все-світ „про свій розрив з цими журналами” і припинення публікацій своїх творів на їх сторінках — насамперед із того цікавого мотиву, що, мовляв — „я вважаю єдино вірним і достатнім запроваджувати в життя євангельські істини”.

Спільні риси претенсійності, широкості та браку поетичного смаку поєднують В. Барку, в очах деяких літературних кіл, з Ю. Ко-

^{*)} „Орден” і „Світання”.

сачем і Т. Осьмачкою; щоб угрунтувати це, навіть мобілізуються на швидку руку численні фантастичні дефініції неіснуючого літературного напрямку, як от „активний романтизм”, „органічний стиль”, „реалізм атомової доби”, „народний клясицизм”, „трагічний гуманізм” тощо. Проте, щодо Юрія Косача, схожість саме цим і вичерпується: якраз найхарактеристичніше для В. Барки — суцільний прозаїзм мовного тла — для Ю. Косача є просто немислимим. Протилежно до його еkleктичної мистецької прози, його ж таки поезія скрізь і виключно належить до барокового стилю; це є барокко консеквентне, беззастережне, подеколи карикатурне, але тим самим ніколи не прозаїчне, бо бароковий стиль визначально виключає всяку можливість прозаїчності. На жаль, протягом 1946 року Ю. Косач опублікував лише один-єдиний вірш гідно й досконало оброблений: це його послідовно витриманий в крайньому „барокко фуріозо” (навіть із частковим наближенням до „стилю галліматіас”) памфлет „Кве сакріфіцію”, вміщений в 2-му збірнику МУР і скерований, на перший погляд, проти якогось літературного колеги авторового; проте підзаголовок „Балада напередодні Юрія, воїна Каппадокійського й святого” викликає здогадку, що це твір складений на власну адресу, як це стверджує й початок тексту:

В озерах чорного вина, на тафлях
столів розлитого таверна, я лице
побачив друга.

— себото, очевидно, самого себе. Отже цілу інвективу слід розуміти в сенсі гіркого самобичування, зокрема коли поет звертається до себе:

Ти вже покався, леліш нігті довгі,
і вішалник не брат тобі, у сні
ти забуваєш, як ти жив у борг і
ти навіть молишся, Тартюфе ти пісний.
Гай-гай, мардизо! Загрібуці лапи
ти тягнеш по сузір'я слави, сопеш
мов паротяг, коли, підбивши запис
своїх доходів, віршів, — пнешся теж
на цоколь монументів, стигнеш міддю.
Пробі!

Ти ж, поете.
пожив би королем серед папуг і малп
вітєю об'явлений, вождем, пророком,
трибуном небувалих змов, коліс
[гримів
перед натовпом телепнів, однак
божественности не добув... [строку]

Гіперболи й гіперболи — проте яка ж химерна енергія самовикриття, який щирий патос навіть на грані зрозумілого:

Просив я ката — він без тіні зради,
просив би й ти, коли б це ти був — ти.

На жаль, решта опублікованих цього року по часописах та альманахах поезій (а зокрема — сонетів Косачевих) аж жахає композиційною недбалістю й клішеподібною скудотю тематики — немов це писав не автор „Черлені”, а його небогатонадійні наслідувачі — Бок і Роман К е д р и н а.

(Далі буде)

Політичний огляд

Мирова конференція в Москві

10. березня починається мирова конференція в Москві. Конференція має виробити мировий договір з Німеччиною. Вже перед цією конференцією відбувалися наради заступників міністрів закордонних справ у Лондоні. Вони підготували матеріал для конференції в Москві. Головні питання, що мають рішатися:

Питання границь. Головно це відноситься до німецької східної границі з Польщею. В своїй промові 6. вересня 1946 р. американський міністер Бірнс заявив, що східні німецькі землі передані не остаточно, а тільки тимчасово. Питання, що буде з Рурською областю, з її великим багатством вугілля і заліза, буде також одною з труднощів конференції.

Питання репарацій, що їх німці муситимуть заплатити за програму війни, також мусить бути вирішене.

Теж питання центрального німецького уряду чекає свого рішення. Завдання конференції — зробити неможливою нову німецьку агресію. На конференції буде, очевидно, два бльоки — англо-американський і советсько-французький. Америка і Англія хочуть, щоб Німеччина стала якнайскоріше на ноги і не була для них господарським тягарем. Тому вони вже тепер об'єднали господарство своїх зон. СССР і Франція підтримують себе взаємно у своїх територіальних домаганнях чи своїх союзників (Польща).

Німеччина на Московській конференції

Німеччина не має свого центрального уряду. Виникає питання, хто підпише мир за Німеччину. Москва уважала б за добре створити німецький центральний уряд. Такий уряд, підписавши мировий договір, втратив би підпору в німецькій народі. Такий уряд стояв би перед рішенням: схід чи захід? Це довело б до тертя між великодержавами. Ніяка з них не могла б погодитися на те, щоб центральний уряд був прихильний тільки до одної з них. Центральний уряд міг би також принести небезпеку, що яка-небудь націоналістична чи комуністична партія захопила б владу і відновила німецький милітаризм. Для компромісів надається тільки форма малих німецьких держав, що можуть стояти тільки під впливом різних великодержав. З них би пізніше міг повстати і німецький центральний уряд. При такій формі справа — Схід чи Захід — відкладається, і є можливість порозумітися на теперішньому стані.

Америка і СССР

У відносинах між ЗДПА і СССР дійшло до двох більших розкоджень у поглядах. Перше — в погляді на контроль атомової енергії. Советський представник Громико виступив з гострою критикою американського плану контролю атомової енергії. Друге — це т. зв. Ейчсонов інцидент. 10. лютого Ейчсона, заступника американського міністра закордонних справ, спитався сенатор Мек Келлер: „Чи ви вірите, що коли вона (Росія) дістане цей винахід (атомова бомба), вона не візьме не тільки решту Європи, а й решту світа?“

Ейчсон відповів на це: „Я не думаю, що це справа, на яку можна відповісти таким способом, як ви запитали. Однак я свідомий того, що російська закордонна політика агресивна і експансивна“.

На це Молотов послав гострий протест в Америку. Він назвав Ейчсонові слова „недопустимою поведінкою, ворожою до СССР“. Міністер Маршалл на це відповів, що це „не ворожість, а тільки відвертість“. Молотов цю відповідь назвав незадовільною.

Советська преса веде гостру критику капіталістичної Америки. „Ізвестія“ умістили статтю проф. Тарле, в якій говориться, що американська республіканська партія готова напасти разом з Англією на СССР.

Щоб правдиво інформувати советське суспільство про Америку, американці почали висилати в радіо спеціальні передачі для СССР.

Британська імперія

Британська імперія — найбільша в світі (550.000.000 населення) пере-

Господарська відбудова Франції

Французьке господарство після Другої світової війни опинилося в тяжкому стані. Сільське господарство занепало. На ринку відчувався брак товарів, що викликав дорожнечу і зріст цін. Промисловість стала перед потребою відновлення застарілого вже машинового парку і перед проблемою браку робочих сил, низької продуктивності праці тощо. Брак вугілля, головного джерела енергії у Франції, гальмував господарську відбудову країни і примушував іти шляхом Швейцарії, Скандинавії та Австрії і звернути увагу на широку електрифікацію країни. Транспорт вимагав відновлення та збільшення комунікаційних засобів, для французьких товарів треба було знов шукати шляхів на закордонні ринки, бюджет вимагав стабілізації, ринок зрівноваження цін тощо.

Французька позичка 240 мільйонів в Канаді і 1,37 мільярдів доларів в ЗДПА значно оживили французьке господарське життя. Дальший розвиток господарського життя Франції має проходити в межах оголошеної в кінці минулого року французької господарської чотирирічки т. зв. планів Монне, визначного знавця фінансових і економічних проблем Франції.

Над виробленням плану Монне працювало до 1.000 фахівців з різних ділянок французького господарського життя. План Монне кладе особливий намір на розбудову шести основних позицій французької промисловості, якими є вугілля, електрика, залізо, цемент, сільсько-господарські машини та комунікація, і має бути переведений в життя протягом 1947—1950 років.

До 1950 року у французькій промисловості мають бути досягнуті такі норми щорічної продукції: видобування вугілля має зрости з 50 на 65 міль. тонн, продукція електричного струму з 23 на 37 мільярдів кіловатів, сталі з 4 на 11 міль. тонн, цементу з 3 на 13,5 міль. тонн. Виріб сільсько-господарських машин в порівнянні до 1938 року має зрости в 4 рази.

В сільському господарстві плани Монне передбачають, що до 1950 р. у Франції помітно збільшиться також і сільсько-господарська продукція при одночасному і досить помітному зменшенні посівної площі. Продукційні ефекти, загалом беручи, мають збільшитись на 25%.

Використання гірських річок та потоків має створити передумови до широкої електрифікації за-

живає після Другої світової війни тяжку кризу. Англія має великі борги. Продукція в Англії заслаба, щоб забезпечити Англію достатньо. В цей час прийшла тяжка вугільна криза, що припинила працю в багатьох фабриках. Індійський уряд уже вислав свого дипломатичного представника в Америку. Президент Трумен його прийняв. В Палестині дійшло до дальших заворушень. Жидівські терористи зробили цілий ряд нових атентатів. Причиною для останніх терористичних виступів було перехоплення англійського корабля „Хайм Арлозоров“ з 1.300 нелегальними переселенцями. Корабель їхав з якоїсь пристані в Чорному морі, контрольованої советами. 13. березня в Єрусалимі відбудеться сіоністичний конгрес, що має рішати про дальшу жидівську політику. Щоб якось упорядкувати відносини у Палестині, Англія рішила передати палестинську справу загальному зібранню ООН у вересні.

Луцьк. Замок — Східна Башта

П. З'їзд МУР-У

15.—16. березня відбудеться II З'їзд членів і кандидатів МУР-У. Порядок денний: Володимир Державин: Українська проза 1946 року; В. Домонтович: Заснування МУР-у; Юрій Косач: Обрії нової драми; Борис Подоляк: Українська література в 1946 році; Юрій Шерех: Року Вожего 1946.

Організаційні питання: Загальний звіт Правління МУР-у Улас Самчук; Організаційний звіт Правління МУР-у: Ігор Костецький; Звіт Ревізійної комісії; Перевибори Правління.

Вступ до залі нарад першого дня тільки за запрошеннями. Вступ до залі нарад другого дня мають тільки члени й кандидати МУР-у. Усі запрошені забезпечуються харчуванням і ночівлею.

Правління МУР-у

† ІЛАРІОН БРИНДЗАН.

Паризька пошта принесла нам звістку, що 13 листопада 1946 р. помер настоятель української православної автокефальної парафії в Парижі протоієрей Іларіон Бриндзан.

Покійний народився у Чернівцях на Буковині. Після скінчення теологічного факультету був священником на Гуцульщині. Під час першої світової війни був військовим священником в австрійській армії. Пізніше перебував у різних установах УНР у Відні, був священником на Підкарпатті. Українська еміграція у Польщі добре пригадує покійного з часів, коли він був священником в українському таборі в Каліші. Після короткого перебування в Рівному о. Іларіон Бриндзан в 1932 році переїздить до Парижа, де й перебуває до останніх хвилин свого життя. В 1942 р. в церковних українських оферах він уважався найповажнішим кандидатом на митрополита української православної церкви. Як видатного українського діяча о. Іларіона німецькі окупанти заарештували і посадили до концентраційного табору.

В серцях тих, що знали о. Іларіона Бриндзана, він залишив по собі щирий жаль і смуток. Був не лише добрим душпастирем, але брав також діяльну участь в українському громадському та культурно-національному житті.

НАШЕ ЖИТТЯ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Адреса Редакції та Адміністрації: Augsburg Spreuerer Str. 1 (Ecke Hirkenfelder Str.). Адреса для листування і грошових переказів: Ukrainian Newspaper „Our Life“, Augsburg, Postamt 3, Postfach

Редагує Колегія. Голов. редактор: Д-р П. Феденко. Влас: сестра журналістів при Спілці Українських Письменників і Журналістів (СУПІЖ) в Аугсбурзі. Ліцензія: П. Котвиць.

Authorized by Military Government ICD., Press Branch OMBG. Licensee: P. Kotowicz.

Druck: Hans Holzmann, Bad Wörthofen.

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

До нашої Редакції надійшов лист з Корнбергу.

Дорогий Редакторе!

Ви знаєте, що у нас була в зв'язку з скринінгом голодівка і демонстрації, на яких ми виграли стільки, як Заблоцький на милі. Справді наші „патріоти з блискучого відокремлення“ співали в „Українській Трибуні“ похвальні оди про наш славний Корнберг і про нашу солідарність, але звідки в них такі інформаци — не знаю. Коротко кажучи — ми програли на цій лінії і тепер платимо і то здорово. Зараз після закінчення голодівки головним питанням комісії було, чи дана особа голодувала, чому, хто намовляв і т. п. В скринінгового офіцера появився список ініціаторів голодівки, а слідком за цим почалися взаємні обвинувачення, для яких тлом послужила наша славна партійщина. Хоч не хоч, а скринінгова комісія уже знає про все. Вона знає про побиття деяких наших таборян, знає, хто кого і чому бив, знає про палення української небандерівської преси і т. д. Справа стала поважна. Скринінг у нас скінчився, але скринінгова комісія не має охоти покидати нашого табору і завтра знов

нас відвідає. Сьогодні скликали коло двадцятьох людей з тих, що потерпіли від теперішньої управи, випитували про всякі подробиці, про побиття, про палення газет, про вибиті вікна в православній парафіяльній управі і всякі інші політичні справи. Вони заповіли, що доки не зроблять порядку в нашому таборі, доти у нас гоститимуть. Аж тепер всі скандали, які були в нашому таборі, вийшли на денне світло, а ще перед чужинцями. Сподіваємось цими днями нових виборів таборової управи і можливо більших перемін. Кажуть, що мабуть, наш табор розкидають на всі чотири сторони, а може ще й дехто піде за грати. А прав ДП позбавлено в нас уже 245 осіб, а сьогодні-завтра чекаємо нового списку. Кажуть, що ще буде позбавлено яких 100 осіб і що на цьому не кінець. Ось до чого догулялась „самостійна і незалежна Корнберзька держава“!

Корнберг, 20. лютого 1947. З дружнім привітом: (три підписи).

«МУДРА» ВІДПОВІДЬ

Недавно комендант табору Сомме-Казерне в Черкасевиці відвідав робітників лісових бригад, що виїхали на роботу з табору. Підчас своїх відвідин п. Черкасевиці цікавився побутом робітників і на скарги робітників, що їх не постачають часописами, дав обіцянку вислати всі часописи по 2 примірники.

Він сказав, що на американській зоні виходить три часописи: „Українська Трибуна“, „Чає“ та „Щоденні вісті табору Сомме-Казерне“. На прохання робітників вислати також „Українські Вісті“ та „Наше Життя“ п. Черкасевиці відповів, що це часописи неповажні і виходять не стало, а тому вислати їх не буде. На друге запитання, чому ніхто їх не відвідує з доповідями, чому їх дітьми та жінками в таборі замало опікуються, тощо п. Комендант відповів, що він „тільки музикант і грає так, як йому кажуть“. Цікаво знати, в якій оркестрі п. Черкасевиці грає?

ЕСПЕРАНТИСТИ!

Ініціативна група українських есперантистів закликає всіх українських есперантистів та прихильників есперанто відгукнутися, подавати свої адреси, присилати замовлення на бюлетень „Український Есперантист“, висловлювати свої побажання та пляни ::

усе листування слати на адресу: „UKRAINA ESPERANTISTO“ AUGSBURG-GÖGGINGEN Schießbach 6

ПОЛЮВАННЯ НА РОСІЯН

Під таким заголовком німецька газета „Швебіше Цайтунг“ за 28. 2. ц. р. надрукувала замітку про вісьмох росіян, які між Августбургом і Цусмарсгазеном утекли були з транспорту і сховались у лісі відбившись від конвою, що їх примусово перевозив з французької зони до совітської. Трьох із цих утікачів виявили на другий день уранці біля Монбургу (Вертінгенський район). Їх знайшли два поліцаї з Емерзакеру. Два з них були зразу впіймані, а третій утік і його тільки через годину, за допомогою поліцейного пса, та ще й після того, як його підстрелив французький поліцай, впіймано. Він того ж таки дня помер від рани. Ув'язнені були відіслані до в'язниці у Вертінгені. Останні п'ятеро утікачів були теж затримані в Августбурзькій окрузі. Ближчі дані про цю трагедію невідомі.

О г о л о ш е н н я

Математично-Геодезійний факультет Українського Університету приймає в писи нових студентів на I. семестр до кінця березня ц. р. Записані можуть бути особи зі закінченою середньою освітою. — Зголошення приймає Секретаріат факультету в Регенсбурзі, Ганггофер Зідлюнг, Блок V, пом. 221.

В справі високошкільних стипендій „КОДУС“ у на літній семестр.

„Комісія Допомоги Українському Студентству“ (КОДУС) повідомляє, що приймає вже прохання в справі високошкільних стипендій та допомог на літній семестр 1947. Власноручні прохання належить вносити через місцеві студентські організації, або громади на руки філій „Комісії“ в Августбурзі, Ганговері, Мюнхені, Регенсбурзі й Тюбінгені та представництв „Комісії“ в Гайдельберзі, Гісені, Геттінгені, Ерлангені, Карльсруе, Марбурзі, Франкфурті й Фрайбурзі. Прохання про нові стипендії належить удокументувати посвідками про впис на літній семестр, постуپی в науці минулому семестрі та про матеріальний стан прохача, прохання про продовження стипендій мають бути теж удокументовані посвідками впису та посвідками про постуپی в науці. Прохання проситись вносити найдальше до 15 березня ц. р. Ближчі інформації подають наші Філії і Представництва та Управи Українських Студентських Громад.

„Комісія Допомоги Українському Студентству“.

МОВОЗНАВЧІ ВИДАННЯ

Д-р Я. РУДНИЦЬКИЙ:

1. Англійсько-Українська транслітерація 1:50 НМ
2. Український правопис 1:50 „
3. Як говорити по-літературному? 4:00 „
4. Український наголос 2:50 „
5. Нарис української лексикології 5:00 „
6. Лексис Л. Зизанія 4:00 „

Замовляти в українській книгарні

(13 b) Augsburg, Ulmerstrasse 7
і в Адміністрації „Нашого Життя“

Вийшов із друку журнал „НАША МОВА“ ч. 1. 1947.

Зміст: Статті з різних питань української мови і загального мовознавства. В першому числі беруть участь: проф. В. Державин, проф. П. Ковалів, проф. В. Петров та інші.

Журнал розрахований на широкого читача. Ціна 2:50

Замовлення приймає Адміністрація „Нашого Життя“.

„OUR LIFE“

Augsburg, Speyerer Strasse 1
(Ecke Birkenfelder Str.)

КОНКУРС

Повідомляється усіх заінтересованих, що Кураторія „Стипендійного фонду ім. бл. п. Д-ра Степана Шухевича“ приймає уже прохання в справі високошкільних стипендій та допомог на літній семестр 1947 р. Стипендії призначені першою чергою для петицій колишніх політ-в'язнів і дітей колишніх політ-в'язнів, що перебували в тюрмах і концтаборах і там загинули. Вразі незголошення згаданих кандидатів або якщо їхнє число буде менше, як 5, Кураторія може признати стипендії спеціально здібним студентам і учням, що не відповідають цим вимогам. Речень внесень прохань минає безумовно 25. 3. 1946 р. Пізніше внесені прохання не будуть розглянені. Відповідно удокументовані прохання належить вносити на адресу:

„Ліга Українських Політ-В'язнів“ —
філія Регенсбург, Ганггоферзідлюнг, ДП-Камп.

Кураторія прохає всіх петицій познаною докладно зі змістом інформативного комунікату, поміщеного в числі 14 тижневика „Українське Слово“ з 29. 9. 1946 р. в якому подані всі умови одержання стипендій.

Кураторія „Стипендійного фонду ім. бл. п. Д-ра Степана Шухевича“
Регенсбург.

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЧОГО ВІДДІЛУ
КООПЕРАТИВИ „Л Я Б О Р“
появився

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ

на 1947 рік

Зміст: Календаріум. Рік Божий (про обрядові звичаї, що зацілилися у Галицькій Землі). Д-р Ст. Баран: Невмирущі. Дунаю! В. Бродих: Після набігу. Р. Купчинський: Молитва. В. Глібовицький: Наша Ахілева П'ята. Д-р М. Зашківський: Три основні документи: 1. Союзна Конституція ЗДПА; 2. Алянтійська Хартія; 3. Хартія Об'єднаних Націй. Мгр. Е. Світницький: Українська мова латинкою. Тарас Шевченко: Вечір.

Ціна примірника 8 марок

Жадайте по всіх книгарнях та таборових кооперативах

Замовлення слати:

Кооп. „Л Я Б О Р“

München, Rosenheimer Straße 46a

Видавництво КУЛО просить подати адресу пана Ігора Костецького, щоб було вислати йому найновіше видання КУЛО, Августбург, Сомме - Касерне II/85.

Вийшла друком книжка

ЮРІЯ ЛІПИ

К І Н Н О Т Ч И К

Купувати можна
в українській книгарні
„ВЕРХОВИНА“

Ⓢ AUGSBURG
Somme-Kaserne Bl. II/6

ГУРТІВНЯ ПАПЕРУ

в Августбурзі

к у п у є

в кожній кількості макулатури (зужитий папір, непродані часописи, книжки, картони, паперові відпадки і т. д.) Оферти з поданням ціни та кількості (в кілограмах) надсилати на адресу:

Papiergroßhandlung
Augsburg, Spitalgasse 5/16
2—3

Дня 2. березня 1947, в четверту річницю смерті розстріляних німцями 23. 2. 43. в Крем'янці закладників моїх рідних д-р Анни Рошійської, д-р Петра Рошійського, мгр. Юрія Черкавського і мого заступника інж. Павла Горьчого була відправлена панахида в місцевій таборовій церкві про що повідомляю

Інж. В. Білинський
директор середньої лісової школи в Білокринці

Ганав на Майні, 20. 2. 1947.

ПРОЗІШ УІА УЮТЬ

(В листуванні подавати число)

732. Лепчанський Петро, 13 б, Швабмюнхен, Шіштетштр. 1, шукає Василя Статкевича з Володимира Вол. Просимо газети інших зон передрукувати це оголошення.

760. Кузик Петро з с. Борова Гора, пов. Любачів, шукає рідних та знайомих. Повідомити на адресу: 25, Кель Гассе, Укртабір, Бл. 13/21.

761. Шкільник Осип, Швабмюнхен, Фербергассе 1, шукає рідних і знайомих.

762. Желізко Оксана зі Львова, шукає сестру Желізко Галину з колонії Стоки коло Львова, 23 літ. Зголошення на адресу: Губаль, ДП табір 515. Фалькенберг, Крайс Гарбург.

763. Розшуковують о. Семена Бразовського з пов. Дрогоичин та о. Патюка Карпа з пов. Берест Лит. Зголошення до Адм. „Нашого Життя“.

ДОНАБУТТЯ

В АДМІНІСТРАЦІЇ „НАШОГО ЖИТТЯ“

1. Борис Крутицький: „До методологічних проблем української історії“ Ціна 2— мар.
2. Віктор Петров: „Провідні стани розвитку суч. Шевченкознавства“ Ціна 3— мар.
3. П. Феденко: „Сільська любов“ Ціна 2— мар.
4. П. Феденко: „Своєю рукою“ Ціна 2— мар.
5. П. Феденко: „Ненависть“ Ціна 1:50 мар.
6. П. Таборенко: „Пластили-Побратими“ Ціна 2— мар.
7. В. Гайдарівський: „Ще одно кохання“, повість Ціна 10— мар.
8. Календар-альманах на 1947 рік „На чужині“ Ціна 10— мар.
9. П. Павлович: „Слідами Михайла Коцюбинського“, Ілюстр. збірник Ціна 6— мар.
10. П. Павлович: „Поділля“, історичні пам'ятки, 29 Ілюстр., в 4-х мовах Ціна 5— мар.
11. І. Манило: „Постріли з пера“ (Епіграми, пародії та гумороски) Ціна 3— мар.
12. В. Чапленко: „Муза“, (оповідання) Ціна 5— мар.
13. М. Щербак: „Вітри над Україною“, поезії Ціна 5— мар.
14. І. Манило: „Колочий сміх“, байки Ціна 3— мар.
15. В. Барка: „Апостоли“, поезії Ціна 3— мар.
16. „Вибрані байки та притчі“, збірка творів укр. байкарів Ціна 5— мар.
17. М. Ситник: „Залізничний сторож“ повість (друкується)
18. Ю. Косач: „Ворог“, драма (друкується)
19. Я. Канунас: Шерех історії (з ілюстраціями) Ціна 3— мар.
20. Ж. Криця: Стигла кров Ціна 1:50 мар.

Augsburg, Speyerer Straße 1 (Ecke Birkenfelder Straße)